Ч. 184 (14.081). Львів, неділя 14. липня 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504·060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Зл. Держави не хочуть мішатися в нову війну.

ДЖІБУТІ, 13. 7. ПАТ. Приїхало тут коло 100 осіб, італійських громадян з Адіс-Абеби, в тому числі й місіонарі. Дожидають групи муринів, американських громадян, які покидають Абісинію.

ВАШИНГТОН, 13. 7. ПАТ. Державний секретар Гуль конферував у четвер з амбасадорами В. Британії, Франції й Італії. Темою конференції була, як повідомляють з доброго джерела, проба устійнити евентуальний список товарів, які на випадок італійсько-абісинської війни вважали би за контрабанду. Один сенатор, компетентний у справах закордонної політики, заявив, що недостача виразних вказівок у тій справі в роках 1914—1916 дуже обмежувала морську торговлю Зл. Держав та довела до участи в війні. Уряд Зл. Держав хотів би згори устійнити список товарів, яких не вільно буде доставляти воюючим сторонам.

ВАШИНГТОН, 13. 7. ПАТ. Державний секретар Кордель Гуль відповідав на пресовій конференції на численні запити журналістів у справі становища Америки до італійсько-абісинського спору. Гуль заявив: Зобовязання париського договору є так само важні нині як і зараз потім, коли їх підписали 63 народи. Згідно з договором сигнатарі цього договору осуджують війну, як спосіб полагоджування міжнародніх конфліктів. Зл. Держави, як і інші народи хочуть, щоби договір і зобовязання, що вяжуть його сигнатарів, були додержані.

Бельґійсько-большевицька господарська співпраця.

БРЮССЕЛЬ, 13. 7. ПАТ. Оголосили тут комунікат про відновлення дипльоматичних зносин між Бельґією і СССР. Дійшло до цього через виміну листів між амбасадором СССР Патьомкіном і бельґійським амбасадором бароном Ґефіє д'Еструай. Бельґійський амбасадор пише в свому листі, що бельґійський уряд по нарадах, які відбулися в останніх тижнях, готовий відновити дипльоматичні зносини та взаїмно обсадити дипльоматичні становища. Бельґійський уряд має надію, що між обома державами устійняться приязні відносини, головно господарські відносини.

Патьомкін у відповіді потверджує відбір листа, висловлює вдоволення з приводу рішення бельґійського уряду і заявляє, що уряд СССР зі свого боку причиниться до того, щоби в той спосіб співділати в користь утревалення мира та розвою господарських звязків.

Париська преса закликає до спокою і поваги в завтрішнім святі.

ПАРИЖ, 13. 7. ПАТ. Права і ліва преса переповнена вказівками щодо завтрішніх манифестацій. Між поміщуваними у щоденниках статтями і закликами, переважають поклики, щоби задержати спокій і порядок. Оголошення виданих владою розпорядків, з метою запевнити лад, утревалюють пресу в переконанні, що день національного свята перейде без поважніших інцидентів. „Ле Попюлер" звертається з таким закликом до своїх читачів, поміщеним на передовім місці, на першій сторінці:

„Покажімся гідними свободи, яку хочемо загримати та тих свобід, які хочемо вибороти".

„Ле Пепль" поміщує передовицю п. н. „Геть з провокаторами". „Ле Жур" твердить, що 14. липня мине в спокою і гідности.

Вуличні бійки в Ірляндії.

ЛЬОНДОН, 13. 7. ПАТ. Минулої ночі столиця північної Ірляндії Бельфаст була тереном кривавих заворушень, в яких убили дві особи та 40 осіб поранили. Події склалися у звязку з обходами, які зорганізували оранжисти в річницю побіди Вільгельма Оранського над Яковом II в 1690 р. над рікою Боан.

Дійшло до незвичайно сильного зудару з ірляндськими націоналістами, які кидали камінням, і навіть стріляли до учасників торжества. Поліція була примушена інтервеніювати. На вулицях міста появилися панцирні самоходи і понад голови юрби впало кільканацять стрілів. Счинилася нечувана паніка. Спокій привернено щойно в 1-ій годині над раном. Між раненими є чотирьох поліцаїв. Багато людей арештували.

Голодівка вязнів в Австрії.

ВІДЕНЬ, 13. 7. ПАТ. Комуністи, що перебувають у вязниці, зачали 10. липня голодівку, до якої частинно поилучилися теж нац.-соціялістичні вязні.

Масонські льожі в СССР.

ПАРИЖ, К. А. П. „Возрожденіє", орган російських еміґрантів у Парижі повідомляє, що в квітні ц. р. повстало в СССР шість масонських льож під проводом Карла Радека. Дотепер большевицький уряд строго забороняв належати до масонських льож, бо, мовляв, масони є союзниками капіталістичного ладу. Офіційно масонські льожі в СССР не істнують.

Арештували комуністів в Австрії.

ВІДЕНЬ, 13. 7. ПАТ. Вчора в Майдлінґу більша група комуністів намагалися зорганізувати демонстрацію. Поліція арештувала 73 особи.

На могилі соціялістичного посла Ґібера прийшло теж до демонстрацій і там арештувати кол. посла, соціяліста Вітмаєра.

Артилерійські вправи в Німеччині.

БЕРЛІН, 13. 7. ПАТ. В околицях Гельґолянду німецький панцирник „Дойчлянд" відбув у четвер і пятницю артилерійські нічні й денні вправи. До тих вправ ужили всіх калібрів артилерії від найтяжчого до найлекшого, теж протилетунської артилерії.

Опечатання комуністичного дому в Бразилії.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 13. 7. ПАТ. Президент Ґетуліо Варґас приказав зачинити в пятницю бюра і дім комуністичного союзу.

Напередодні нових виборів.

Львів, 13. липня 1935.

Сойм і сенат розвязаний і, згідно з виборчою ординацією, від дня розвязання впродовж 30-и днів мають бути розписані нові вибори. Однак, здається, це наступить далеко скорше і ми далеко скорше найдемося у т. зв. виборчім періоді.

Не потребуємо ще раз підкреслювати вже кожному ясну річ, що нова виборча ординація витворить зовсім нові умовини, зовсім нову методику виборчої боротьби і що вона вщіпить зовсім нові бацилі виборчої горячки у наше громадянство. Все те, що є в нашій збірній памяті та що звязуємо з виборами, як проявом своєрідної громадської активности, виборами з 1922 р. починаючи й останніми „пацифікаційними" кінчаючи, все те творить у цій памяті політичний комплекс, цілковито відмінний від того, який ось-ось почнеться творити і давніший з нашої уяви випирати. Тут із якого боку до справи не підійдемо — стрінемося з цілою масою невідомих. Там — невідомий був лише кінець. Перші фази виборчої боротьби були до себе подібні. Пропаганда, здобування симпатій виборців для свого кандидата, розбурхання пристрастей для більшої виборчої фреквенції, все те катеґорії політичної боротьби, без яких слово „вибори" не далося подумати. Безпечно ці катеґорії матимуть місце і в часі тих виборів, які грядуть. Та проте кожний відчуває, що те, що прийде, не буде таке, як було колись. Тоді виборча боротьба мала бодай у першій стадії, признаки свобідної, нічим не звязаної гри сил. Поза боротьбою був реґулятором закон. Щоправда, не все ця „гра" йшла, а ще більше, не все кінчилась згідно з буквою цього закону. Але тоді це було його ломання. Якщо ми виборчий бій програвали саме тому що закон ломано, тоді ми вигравали цей бій морально. Програна не пропадала безслідно. Вона нас учила, виховувала, гартувала. До цієї гри сил достосували ми нашу громадську організованість. Ми творили партії, які, хоч і в часі поміж виборами проявляли свою діяльність, то найбільше метушилися і давали про себе знати — в часі виборів. Вони справді були ґенеральними штабами, які мали цілу армію виконавців. Від справности, меткости, іноді підприємчивости одних і других залежав вислід виборчого бою.

Тепер усе це ґрунтовно зміниться. Це ми радше вичуваємо. Інтерпретуючи постанови виборчої ординації і ще не маючи досвіду — всупереч запевненням її творців, — догадуємося, що грядучий виборчий бій не буде подібний до колишніх. Вичуваємо, бо цього в законі нема, що будуча виборча гра буде переведена так, як її уложить хтось, хто старанно скривається за кулісами. Всі виборчі акти, які відбудуться згідно з виборчим календариком,

будуть заздалегідь зарежисеровані дуже докладно. Не маємо причини прикрашувати дійсности. Не маємо потреби не здавати собі справи з того, що той чинник, який доконче намагається, щоби ілюзія свободи виборчої гри эблизилась якнайбільше до справжньої, свобідної гри, та який проте буде старатися не допустити до непожаданого для себе висліду тієї гри. Тим могутнім чинником і рішаючим режисером є — держава. І це є реальний, очевидний факт, з якого мусимо, неначе з аксіоми, в українській національній політиці вийти. Цей факт мусить бути підставою для нас не лише для тверезої оцінки грядучих виборів, але й для створення власної, національної режисерії, яка б — може всупереч нашим дотеперішнім навикам — таки створила умовини, якнайможливіші для нашого національного інтересу.

Передовсім коротке ствердження. Теперішня виборча ординація не зносить, не перекреслює усіх елементів боротьби. Починаючи від заступництва у виборчих комісіях, які будуть покликані в десятому дні після розписання виборів, а кінчаючи самим актом голосування, матимемо цілу низку справ, які вимагають великої громадської активности. Тож відомо, що саме голосування відбувається в той спосіб, що виборець дає чертку у відповідні квадратики на карточках, які одержить вже при самому голосуванні. І не можна його тоді вчити. Чиж маємо зрезиґнувати з голосів неграмотних, що становитимуть у деяких околицях може й 50% голосуючих? Ось тут доходимо до основної ріжниці поміж „стилем“ колишньої виборчої боротьби і теперішньої. Цей режисер виборів може мати респект тільки серед тією силою волі, яку викажемо при поборенні виборчих перешкод. Держава не зворушується сьогодні вереском, зойком, безсилою демонстрацією. Вона з бездушністю і прецизністю машини сортуватиме реальні, справжні перепони, які стрічатиме. І лиш одностайна, неугнута воля використати всі законні можливости, використати їх без решти і без сентименту створить пригожу підставу і для української виборчої гри. Примітивізує сьогоднішну дійсність той, хто думає, що суть тієї гри у виборчому пакті, вступному

порозумінні. Хоч вичуваємо і догадуємось, що виборчий вислід може бути до деякої міри середбачений, то для нас, українців, він таки залежить від нашої виборчої активности. Він просто може бути гірший, ніж був на початку плянований, якщо тієї активности не проявимо.

Першим наслідком зневіри у потребу вибор-
чої боротьби, овочем послуху невідповідаль-
ним підшептам, мовляв, не тратьмо сили, спу-
скаймося на дно — може бути занепад націо-
нальної енерґії взагалі. Програємо тоді вибор-
чий бій і ця програна буде для нас погубною
деморалізацією, а не гартом,ростічю, а не сро-
бою сил. Ніколи не добудемо тих сил, що дрі-
мають у нації, абстиненцією, втечею від бо-
ротьби. Не забуваймо, що в національній бо-
ротьбі ніколи нема ситуацій безвиглядних. На
дю можна датися зіпхати, або злетіти добро-
вільно. Напрям протилежний від того вимагає
зусилля. Коли відразу, на самому вступі зре-
зиґнуємо з виборчого бою, тоді програємо
його безслідно. В національному біляжсі не за-
лишиться нічого, крім деморалізації.

На місце інтересу партійних штабів грядучий виборчий період висуває одинокий, рішальний інтерес нації. І коли на вступі цього періоду є вагання, є підшепти втечі, є негідні сугестії, що люди, яким доля накинула відповідальність за цей інтерес нації, можуть його прогайнувати, то є конечним, щоби кожний українець серед свею совістю застановився, чи ці підшепти не є проявами політичної меншевартности, чи ці сугестії не є сугестіями татарських людей сьогоднішньої доби. Ми не маємо державного апарату, що запевнив би нам вислід виборчої боротьби. Цим допомічним апаратом є в недержавної нації, отже і в нас, одиноко національна мораль і віра в людей, яких політична селекція і громадська праця поставила на провідні місця. І тому вступаймо у виборчий період з почуттям відповідальности перед історією, перед грядучими поколіннями. Не починаймо його вигуками торговців із вузьких вулиць, не йдімо за голосами політичних і партійних фарисеїв. Бо тоді зайдемо напевно — на манівці.

Австрійське населення і Габсбурґи.

(Від нашого кореспондента).

Звертаємо увагу, що нижче наведений оригінальний допис нашого кореспондента з Відня, подаючи цікаві подробиці про уклад політичних сил в Австрії, в цілості підтримує основні погляди, висловлені у редакційній статті п. н. „Поворот Габсбурґів“, „Діло“ ч. 182 з 12. ц. м. — Прим. Ред.

Відень, 10. липня 1935.

На днях поставив австрійський уряд світ перед доконаний факт скасування закону про виселення і позбавлення громадянських прав Габсбурґів та віддав бувшій цісарській родині велику часть секвестрованого досі маєтку. Зробив він це нібито тому, щоб зліквідувати остаток революції та явної несправедливости. Офіціяльний коментар, що той крок не має нічого спільного з „покищо зовсім неактуальним“ поворотом цісаревича Оттона до краю, тим менше переконує, що рівночасно христ.-суспільний, отже урядовий „Найґкайтс Вельтблят“ уважає віддачу приватної власности родині Габсбурґів тільки „першим кроком“. Ця газета говорить виразно про найближчі дальші задачі леґітимістичної діяльности, у першу чергу про конечність „господарської“ кооперації в наддунайськім районі, на якої потребу і шляхи звертав увагу й сам Отто у своїй докторській праці.

Від „господарської кооперації“, ба навіть від спільної праці леґітимістичних центрів у Відні, Будапешті та Загребі, до дійсної зміни політичного ладу дорога, розуміється, досить далека. А відомого становища Малої Антанти (ЧСР, Югославії та Румунії), що зворот Габсбурґів для неї був би „казусом беллі“, не вдалось досі змінити навіть такій впливовій і пильній французькій дипльоматії. Тільки несподівана виборча перемога німецьких націоналістів Генляйна у Чехословаччині відвернула хвилево тривожні настрої чеських політиків від габсбурської та гакенкрайцлерської небезпеки. Та в суті річи разом з міністром Бенешом уся публична опінія чеського народу находиться в таборі ворогів Габсбурґів.

А як ставиться само австрійське населення до габсбурського питання? Нема сумніву, що теперішній уряд Австрії, на якого чолі стоїть леґітиміст д-р Шушніґ, є в більшості за поворотом старої династії. Дальше не треба забувати, що в Австрії сидять ще тисячі бувших аристократів, тисячі бувших ґенералів та високих старшин з часів монархії, що ніколи не переставали мріяти про блеск та єрархію старого цісарства. До того ще й у церковних сферах як і селянських кругах, що стоять під їх впливом, леґітимістичні гасла доволі сильні. Слід пригадати, що велике число громад у Тиролю, Стирії та в Бурґенлянді (особливо на землях князя Естергазого) проклямувало недавно Оттона Габсбурґа своїм почесним громадянином. Гаймверівські круги з оточення князя Штаремберґа та впливові особи в бюрократії, у війську та в рядах т. зв. „Фатерлендіше Фронт“, є дальше важними носіями габсбурського леґітимізму в Австрії.

Вороги реставрації не стоять так високо, не мають такого впливу, бо вони позбавлені всякої співучасти в управлінні держави. Зате вони не менше численні, не менш активні. Вся повоєнна молодь, що вже не знала більше старого монархістичного режіму, ціле робітництво, що знало та зненавиділо його та мріє про золоті часи червоного панування в Австрії, та взагалі всі незадоволені, господарсько пригноблені, всі націон. протижидівські та антиклерикальні круги не хотять Габсбурґів. Невиразний курс уряду, його партійна односторонність та його невдачі в боротьбі з безробіттям і доріжнею, позбавили його численних старих симпатиків. Вони збільшують ряди червоних та брунатних ворогів теперішнього ладу, ворогів хоч як взаємно собі протилежних, але зєдинених у своїй ненависті до уряду. Настроєве й ідеольоґічне зближення б. австрійських соціял-демократів і націонал-соціялістів стає чимраз сильніше. Твердження завсїди добре поінформованої „Франкфуртер Цайтунґ“, що нові габсбурські закони є „знаком слабости“ віденського уряду, який бачить у Габсбурґах останній рятунок перед гітлеризмом, відповідає правді: а проте той останній рятунок не є ніяким рятунком: ані монархістичного уряду республиканської держави, ані взагалі — цілої австрійської держави, нездатної жити самостійним життям.

Віденець.

Батькам і загалові під увагу.

Недавній самбірський „машиновий“ процес, в якому між іншими, двох бувших учнів гімназії засуджено на довгі роки тюрми, знову велить нам призадуматися над недугою, що точить орґанізм нашої середньо-шкільної молоді і над трудношами, з якими приходиться совісному і розважному вчителеві боротися день у день, в часі виконування свого завдання. Знову приходиться поставити питання: де шукати причини зла, і як зі злом боротися?

Це питання розбиралося у нашій пресі вже нераз і відповіді були ріжнякі. Говорилося про те, що причинами зла є система виховання, замкнення нашої дорастаючої молоді у вузьке коло животіння і відрізання її від участи в буйному громадському житті, яким користується молодь польська, сумні гороскопи на майбутні умовини життя інтеліґента, недоцільність гімназійної програми навчання, несовісність агітаторів, що втягають нерозважну молодь у круговорот нелеґальщини, відсутність взаємного довір'я між учнем і вчителем і т. п.

У кожному з тих тверджень міститься якась правда, або краще скажім: усі ті причини складаються на одно зло, яке нас тривожить усіх однаково — і батьків і педагогів і все живе громадянство.

Та відсунення названих причин недуги ще не вилічить. Є ще інші бацилі, що заражують орґанізм нашої сучасної молоді, і про один із них хочу говорити сьогодні, бо думаю, що він один з найнебезпечніших.

Вийду з одного інциденту.

В гімназії (очевидно приватній) находиться учень, 20-літній парень, який клясу повторює, до школи приходить тільки як рідкий гість, цілий рік не цікавиться наукою — не помагають ні заохота, ні погрози, ні апелі до амбіції. Але кінчиться шкільний рік, надходить хвиля розрахунку. Учень знає, що доброго свідоцтва йому не ждати (на перше півріччя в його свідоцтві було аж шість недостаточних цензур) — а з другого боку йому нагадується погроза, що якщо він принесе до дому лихе свідоцтво, його жде безвиглядна біда. Мимоходом скажемо, що названий учень в попередньому році науку перервав і половину року „байдаки бив“, а в цьому році по причині чисельних абсенцій, яких не старався виправдати, отримав невідповідне поведення і загрозу виключення. І так надходить кінець року. Над учнем висить примара злого свідоцтва і небудь яка загроза дома. А епільоґ? — Учень приходить до школи в день роздачі свідоцтв пяний зі схованим ножем. Буде добре свідоцтво, то й буде все в порядку; свідоцтво буде лихе, так прийдеться виконати очайдушний вчинок, щоби відсунути від себе здійснення загрози дома.

І скандал готовий. Та учень і його товариші знають, що вина лежить по його боці; він сам це признає. Одначе іншого виходу для нього нема. На щастя в критичному моменті інші учні розброюють десперата й обходиться без проливу крови. Та скандал залишається скандалом і він кидає на нашу виховну установу тінь ганьби. А хто цьому винен?

Поки спробуємо дати відповідь, пошукаємо ще прикладів.

Один з недавно засуджених у самбірському процесі був учнем шестої кляси. Та в минулому році хлопцеві щось „стрілило до голови“ і він не надумуючись, зібрався в дорогу, захопив трохи грошей, які були призначені на заплачення шкільної оплати і помандрував „у світ широ-

Львівський повіт у світлі статистики.

Головний Статистичний Уряд подає такі числові дані про львівський повіт на основі перепису населення з 9. грудня 1931 р.

ПРОСТІР, ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО НАСЕЛЕННЯ І ВОЛОСТИ.

Простір львівського повіту 1.276 км. кв. Загальне число населення 142.800 без війська по касарнях, мужчин 69.964, жінок 72.836. Густота населення на км.кв. припадає 111,9. У повіті є три міські громади, 14 волостей, 124 сільських громад і 360 місцевостей.

ПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВІРОІСПОВІДАННЯМ.

По містах жило 9.283 осіб, з того 4.383 мужчин. По селах проживало 133.517 осіб, з того 65.581 мужчин. За віроісповіданням проживало по містах **3.151 грекокатоликів** (33,9 проц.), 3.389 римокатоликів (36,5 проц.), 400 евангеликів (4,3 проц.), 2.324 жидів (25.0 проц.), 10 інших (0,1 проц.).

По селах жило **64.356 грекокатоликів (48,2 проц.)**, 64.041 римокатоликів (48.0 проц.), 1.920 евангеликів (1,4 проц.), 2.763 жидів (2,1 проц.), 345 інших (0,2 проц.).

МАТІРНА МОВА.

По містах як **матірну мову українську подало 1.404 осіб (15,1 проц.), руську 668 (7,2 проц.)**, себто **нашою мовою говорило 2.072 особи (22,3 проц.)**, польську мову 6.392 (68,9 проц.), німецьку мову 287 (3,1 проц.), жидівську з гебрайською 511 (5,5 проц.), іншу мову 7 (0,1 проц.).

По селах як **матірну мову українську подало 26.209 осіб (19,6 проц.), руську мову 30.114 (22,6 проц.)**, себто **нашою мовою говорило 56.323 осіб (42,2 проц.)**, польську мову 74.320 (55,7 проц.), німецьку 1.522 (1,1 проц.), жидівську 1.058 (0,8 проц.), іншу мову 60.

ГРАМОТНІСТЬ.

По містах вміло читати і писати 6.492 осіб (88,1 проц.), тільки читати 53 (0,7 проц.), не вміло ні читати ні писати 734 особи (10 проц.).

По селах вміло читати і писати 83.837 осіб осіб (84,7 проц.), тільки читати 455 (0,5 проц.), **ні читати ні писати 14.281 осіб (14,4 проц.).**

МЕШКАНЕВІ УМОВИНИ.

Загальне число кімнат у помешканнях: по містах 4.275, по селах 47.209. Пересічне число кімнат припадало на помешкання: по містах 2, по селах 1,8. Пересічне число осіб на кімнату припадало: по містах 2,2; по селах 2,8.

Однокімнатних помешкань по містах було 796 (36,5 проц.), двокімнатних 841 (38,6 проц.), решта припадає на три- і чотирокімнатні помешкання. По селах однокімнатних помешкань було 10.858 (40,5 проц.), двокімнатних 12.615 (47 прц.), решта припадає на трикімнатні помешкання.

ДЖЕРЕЛА ПРОЖИТКУ.

З хліборобства проживало 104.889 осіб (73,5 проц.); з того по містах 1.661 (17,9 проц. міського населення), по селах 103.228 осіб (77,3 проц. сільського населення). З городництва і лісництва черпало заробітки 1.482 особи. **З промислу і ремесла** 16.638 осіб (11,6 проц.); з того по містах 3.755 (40,5 проц.), по селах 12.883 (9,6 проц.). З цього числа 16.638 черпали засоби на прожиток з ковальства 730 осіб, шлюсарства 442, цеголень 617, столярства 1.478, кравецтва 1.344, шевства 1.517, млинарства 505, тютюневого промислу 1.001 і т. д. **З торговлі й обезпечень** проживало 4.384 (3,1 проц.); з того по містах 1.599 осіб (17,2 проц. міського населення), 2.785 (2,1 проц. сільського населення). З цього числа 4.384 на торговлю товарами припадало аж 3.545 осіб. З **комунікації і транспорту** проживало 6.554 осіб (4,6 проц.); з того по містах 463 (5 проц.), по селах 6.091 (4,6 проц.). При залізницях працювало 5.099, решта 526 на пошті, при телефонах і телеграфах.

З інших джерел черпали засоби до життя 10.335 осіб (7,2 проц.), з того по містах 1.805 осіб (7,2 проц.); по селах 8.530 осіб (6,4 проц.). Сюди слід зачислити особи, які працювали: в публичній адміністрації 754, в службі безпеки 476, в церкві й віроісповідних громадах 480, у загальнім шкільництві 536, з лікування і гігієни враз зі службою 635, з домашньої прислуги 1.123, з емеритури та інвалідських рент 3.076.

ВЕЛИЧИНА СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.

На загальне число 18.468 господаств: **карловатих нижче 2 га було 6.990**, на яких проживало 27.258 осіб (3,9 на господарство); 5.690 простором від 2—5 га, на яких проживало 29.175 осіб (5,1 на господарство); 1.398 простором від 5—10 га, на яких проживало 8.024 осіб (5.7 на господарство); 149 простором 10—15 га, на яких проживало 823 особи (5,5 на господарство); 49 простором 15—50 га і 32 простором понад 50 га.

З найманої праці у хліборобстві черпало засоби до життя 16.290 осіб: з цього припадає 140 на умових працівників, 16.150 на фізичних робітників, між якими було 124 ремісників. З числа 16.290 могло працювати 8.463 осіб, решта припадає на дітей і немічних.

НЕРУХОМОСТИ І БУДИНКИ.

По містах: мешкальних нерухомостей 1.524, мешкальних будинків 1.567, з того деревляних 781 (49,8 проц.), мурованих 441 (28,1 проц.). На селі мешкальних будинків було 23.623.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Передучора спалахнула у фабриці паперу в Гановері грізна пожежа, що зовсім знищила частину інсталяцій. Згоріла більша скількість паперу. Шкоди на 300.000 мр.

— В місцевості Пуенте де Вальдеря катастрофальна буря спричинила смерть одної людини, поранила кільканацять осіб та дуже поницила засіви.

— До Таліна приїхала з візитою шведська военна фльота з 7 підводними човнами, кораблем-маткою для підводних човнів і авіоматкою. Частина шведської военної фльоти задержалася на острові Готлянд.

— В Івето коло Руен відбулися великі збори „Кроа де Фе" і національних вольонтаріїв при співучасти 3.000 осіб. Ніяких інцидентів не було.

— В понеділок абісинський цісар Гейля Селяс виголосить в абісинськім парляменті довшу промову про внутрішню і закордонну політику.

Виборча ординація до сойму.

РОЗДІЛ XV.

Оголошення висліду виборів. — Арт. 75: (1) Генеральний виборчий комісар оголошує дванацятого дня по голосуванні в урядовій газеті вислід виборів до сойму. — (2) Це оголошення має містити імена, прізвища, вік, заняття і місце замешкання вибраних послів та вказувати число і назву тої виборчої округи, в якій признано їм мандат.

РОЗДІЛ XVI.

Удостовірюючі грамоти. — Арт. 77: (1) Генеральний виборчий комісар не пізніше як першого дня по проголошенні висліду виборів до сойму, пересилає кожному вибраному послові удостовірюючу грамоту. — (2) Удостовірююча грамота подає імя, прізвище, вік, заняття та місце замешкання посла як також число і назву виборчої округи, в якій його вибрано.

РОЗДІЛ XVII.

Як і хто вносить виборчий протест? — Арт. 78: (1) Кожний горожанин, що має право вибирання до сойму, може протягом 7 днів по проголошенні висліду виборів внести до Найвищого Суду протест проти виборів в окрузі, до якої належить. — (2) Протест вноситься на письмі або устно до протоколу на руки предсідника окружної виборчої комісії. — (3) Внесення протесту не позбавляє посла, який одержав удостовірюючу грамоту права виконувати свій мандат.

Спротиви проти внесених виборчих протестів. — Арт. 79: (1) Про внесення протесту предсідник властивої окружної комісії оголосить у воєвідській урядовій ґазеті, визначуючи семиденний речинець до вношення спротиву. — (2) Перед упливом цього речинця вільно кожному горожанинові, управненому до вибирання, переглядати протести в льокалі комісії, робити з них відписи і вносити спротиви. — (3) По упливі цього речинця протести разом зі спротивами пересилається Найвищому Судові, а відписи бюрові сойму.

Найвищий Суд вирішує виборчі протести і спротиви. — Арт. 80: (1) Найвищий Суд розглядає виборчі справи як пильні на явному засіданні при участи прокуратора й осіб, які внесли протест або спротиви, коли вони є на розправі. (2) Коли протест або спротив внесло кілька осіб право участи в розправі прислуговує повновласникам або особам, підписаним на першому місці. — (3) Про речинець розправи оголосить Найвищий Суд при помочі воканди, вивішеної в льокалі суду не взиваючи нікого на розправу.

Унеimportant

Уневажнення виборів. — Арт. 81: (2) Найвищий Суд наслідком протесту уневажнить вибори в окрузі або уневажнить голосування в поодинокому обводі; а) коли буде ствердженe, що при виборах поповнювано проступки проти голосування в публичних справах; б) коли вибори переведено незгідно з постановами закону; — (2) Уневажнення виборів в окрузі або голосування в поодиноких обводах може наступити тільки в тому випадку, коли поповнені проступки й ухили могли вплинути на вислід виборів у цілій окрузі. — (3) Крім цього Найвищий Суд може: а) уневажнити вибір посла; б) спростувати на основі вислідів голосування в окрузі, ухвалу окружної виборчої комісії про признання мандату кандидатам на послів.

Заввага: Карні постанови в справі фальшування висліду виборів подам окремо.

Арт. 82: (1) Уневажнюючи вибори Найвищий Суд вкаже у рішенні речинець, від якого треба розпочати нове виборче поступовання. — (2) Коли Найвищий Суд інакше не зарядить, переведуть виборчі комісії поновні вибори на основі тих самих списків виборців і устійненої вже листи кандидатів у дотеперішньому по можливости складі своїх членів.

Розписання поновних виборів. — Арт. 83: (1) Нові вибори розпише міністер внутрішніх справ до 30-ти днів від хвилини вироку Найвищого Суду і оголосить у Вістнику Законів про день голосування.

Важке положення італійців в Африці.

До Італії прибули перші транспорти італійських недужих вояків з Еритреї і Сомалі у східній Африці. Між італійським громадянством поширюються інформації, які привезли ті вояки про умовини, серед яких находяться італійські війська на африканськім землі.

Кліматичні умовини є дуже важкі і треба довшого часу, щоби вояки до них привикли. Европейські однострої на терені Африки вояки швидко покинули, вони взагалі не носять блюз, тільки короткі штани й легку обуву. Армія потребує багато лікарів і ліків, тому анґажує лікарів добровольців до служби в Африці, платячи їм великі пенсії. Контракти підписують на два роки.

Багато вояків не може видержати африканського підсоння та недостачі води до пиття й занепадає на ріжні недуги. Армія зуживає щодень велику скількість засобів до відсвіжування та прохолоди. Праці над будовою водотягів і доріг у Еритреї і Сомалі ведуться на великі розміри.

Хто поширює баламутство і в якій цілі?

З приводу памятника Шевченкові у Харкові.

В ч. 154 „Діла" була уміщена більша стаття про нововідкритий памятник Шевченкові у Харкові, де було вказано, що цей памятник дуже схожий на проект памятника Шевченкові нашого визначного мистця-різьбаря Михайла Бринського. З приводу цього в „Новому Часі" появилася полемічна стаття за підписом Володимира Ласовського з неабиякою метою „вияснювати" і розяснювати все „поміж наш непоінформований загал" („Новий Час", Львів 1935, ч. 143 і 149).

Тон і спосіб писання статті в „Нов. Часі" не тільки не сприяють спокійному, річевому обговоренню і зясованню цілої справи, але у багатьох місцях переступають межі коректности. Вже істеричний заголовок статті „Шкідливе баламуцтво" і ярмарковий лексикон слів — кінчаючи „обявами морської недуги..." роблять „атмосферу" невиносимою. Тяжко також полемізувати з мистецьким критиком, який, як сам пише, не розуміє — як можна з „мягких і живих форм" (у проекті Бринського) зробити „маси тяжкі, лінії засушені, форми різькі" (в побудованому памятнику у Харкові), який ставить знак запиту над поняттям „монументальний реалізм" (теж не зрозуміло для В. Л.?), далі „не може збагнути як можна вирізьбити фігуру, деб погляд і рух руки (а не самої руки, як це „переіначує" В. Л.) були спрямовані у далечінь — у майбутність, і який нарешті не розріжняє поняття „подібности" в двох мистецьких творах з „плягіятом"! Це все належить до мистецтвознавчої методольогії і тут не місце зясовувати докладніше всі ці питання.

До того всього автор „Шкідливого баламуцтва" має претенсію, що стаття в „Ділі" — „робить алюзію до його статті, що була друкована у „великодньому числі „Нов. Часу". Це вже ілюзія виключно самого В. Ласовського! Натомість має рацію В. Л, коли ставить знак запитання у цитаті зі словом „скомплікований" замість „скомпонований", але це друкарська помилка, яку редакція „Діла" може ствердити у кожній хвилині.

Коли читач „Нов. Часу" поставить собі питання — про що власне ходить В. Ласовському — буде в немалому клопоті, бо в статті повно противоріччя і самозаперечення. Спочатку В. Л. заперечує твердження, що новозбудований памятник Шевченкові у Харкові схожий на проект памятника нашого різьбаря Михайла Бринського. Але далі, у полемічному запалі, бажаючи опрокинути наш погляд, що у збудованому памятнику пороблені не істотні, менші зміни порівнюючи з проектом Бринського — патетично вигукує: „Авжеж, змінено.. Го-го, ще й які!" Значить таки є подібність поміж побудованим памятником і проектом Бринського!

Власне це саме стаття „Діла" і бажала виявити. А вже менше з тим, чи зміни зроблені дрібніші, чи більші, чи „Го-го, ще й які". Другим нашим завданням було вказати на новий факт, як то московська навала, безцеремонно використовуючи українські культурні надбання, мистецькі твори, трохи їх переробивши — пізніше видає їх за свої — російські. Приклад, що має довгу історичну тяглість. Цей погляд не подобається авторові „Шкідливого баламутства", але тоді він мусить менше говорити про „національну етику", бо таке ставлення цілої справи виглядає на щось гірше як баламутство..

Щодо полемічних „засобів" В. Л., роблених в аподиктичному тоні в роді „Не треба бути й надто догадливим", або „І сліпий би зобачив", або „Навіть і учень.. скаже вам", — то вони надто дешеві і банальні, щоби кого-небудь переконувати.

До речі, мусимо опинитися на останньому реченні В. Л., який пише дослівно слідуюче: „Навіть учень першого курсу промислової школи скаже вам, що коли в композиції щось підвищено, щось викинено, а щось додано, то це вже не зміна, лише основна перерібка. Зовсім інша композиция".

Дуже сумніваємось, щоби в якій-небудь мистецькій школі так учили? А вже рішучо остерігаємо самого В. Ласовського, як доброго мистця-маляра, від тої „рецепти" з „основними перерібками", що дають „зовсім інші композиції", бо часами такі твори можуть стати у конфлікт із законом про охорону авторського права...

Та найбільше прикре враження роблять ті місця статті „Нов. Часу", де автор її, не довго роздумуючи, з подивугідною „легкістю", зневажливо ставиться до творчости нашого визначного різьбаря М. Бринського. Після нього проект памятника Шевченкові М. Бринського „річ „маломистецька", „слабенький твір" і нарешті зовсім не має мистецької вартости („коли б навіть і проект Манізера і проект Бринського мали мистецьку вартість"... і т. д.). До того ще мішає і ставить на один рівень побудований памятник з проектом Бринського, не тільки заперечуючи, що праця Бринського є „досягненням української культури" (наша думка), але в самій такій думці добачаючи навіть „річ не етичну з національного становища". Виходить, що ігнорування праці видатного українського мистця є річ „етична з національного становища"!? Якої нації — дозвольте запитати?

Власне оце легковажне (якщо не сказати більше) відношення „Шкідливого баламуцтва" до праці українського мистця М. Бринського примусило автора цих рядків забрати голос знову.

Ще раз рішучо ствержуємо, що український різьбар М. Бринський належить до тих мистців, що мають високу мистецьку культуру, що витворили свій власний усталений стиль і характер творчости, а постійна, невпинна і мозолиста його праця (так! тяжка мозолиста праця!) викликує подив і глибоку пошану.

Правда, імя Бринського, порівнюючи, мало відоме і не зустрічається так часто на сторінках ріжних наших газет і метеликів, як деякі інші імена мистецьких критиків і малярів. Правда також, що він не їздив раз до Парижу, щоби там нахапатися найновішого сірреалізму чи ще інших екстремів, що не рідко мають в собі зародки дегенеративного декадансу. Але все це не зменшує вартости праць Бринського, а в тому числі і одної з кращих — проекту памятника Шевченкові. В творах Бринського є більше українського, оригінального елементу в змісті і формі, як у блискучих еклектичних „школах" і більше справжньої мистецької творчости як у послідовників — не абориґенів цих шкіл (хоч би і французької).

Закінчимо статтю словами наших двох відомих українських мистецьких критиків, що писали з нагоди VI-ої виставки АНУМ:

„Не туди дорога українському мистецтву, пане Ласовський, і Ви це скорше чи пізніше зрозумієте!" („Новий Час", Львів 1935, ч. 11).

„...Молодим початкуючим мистцям не тяжко загубитись і зайти в сліпу вулицю" („Діло", Львів 1934, 30. XII).

Осуд може зарізкий і засуворий та підписаний його значно змягчує тим, що не подає цілих уступів з рецензій шановних мистецтвознавців.

В. Каміненко.

це уявнено, моє становище стало складніше. Як згодом виявилося, управа, чи радше барон Чапка особисто, неодно клав на мій рахунок, про що я Клюбові або зовсім не доносив, або в зовсім іншому насвітленні. Не лиш я вмів у таборі писати. Нині, по літах, не вагаюсь виявити, що особистими доносами і симпатіями або антипатіями я погорджував, та що й тоді, коли для цього були виправдані причини, я такою зброєю і таким розумінням свого обовязку як мужа довіря тодішньої найвищої нашої нац. установи ніколи не користувався, хоч сам падав її жертвою. Зате про справи, що торкались недолі виселенців і її поправи, я посилав численні свої уваги і звідомлення по найліпшій волі і найліпшому розумінні, не роблячи з цього тайни перед д-ром Билинським, про котрого дискрецію був переконаний та з котрим неодну справу передтим основно обговорив і нераз після такої розмови сам свій попередній погляд змінював.

Впродовж мого шеститижневого побуту в характері тимчасового службовика виявилося, що посередництво праці в таборі вимагає окремої і постійної орґанізації і від 1. травня 1915. р. я став постійним службовиком для справ баракового бюра посередництва праці і — до диспозиції начальника табору в поодиноких інформаційних функціях. Як такий, не належав я формально до баракової управи; всежтаки стояв з нею в офіціяльному доривочному, а через д-ра Билинського — неофіціяльному, але постійному звязку.

У квітні 1915. р. розпорядив і перевів д-р Билинський перепис таборових мешканців, у першу чергу — галицьких виселенців, та зорганізував так зване „евіденційне бюро", якого провід обняв з днем 18. травня стрийський адвокат пок. д-р Ілярій Бачинський, присланий теж до помочі управі і виселенцям. Також і він не належав формально до членів суцільної управи, але стояв з нею у близькому звязку і находив часту нагоду впливати на її вирішення не в одному напрямі.

Таким робом впродовж першого півроку 1915. р. українські впливи в таборовій управі підсилилися, скріпли і багато змінили її орієнтацію. Начальник табору бар. Чапка — безперечно, що не без спонук із Відня — наломився до українофільської орієнтації і від тоді ґміндівський табор — хоч вгорі не миналися неприхильні для нас хитання, що впливали й на низи, — не змінив свого суто українського характеру навіть тоді, коли майже на половину був заповнений полудневo-словянськими виселенцями.

По вдачі і характері, був барон Чапка без застережень доброю людиною; послідовною, навіть і — щирою. Та цю останню прикмету йому зараховували до — хиб. Державна адміністрація не любить і не терпить — щирости; треба вміти прикидатися. Та дарма: Як начальник такого таборища і в такому часі, барон Чапка не був на свому властивому місці. Найперш, не мав потрібної адміністраційної підготовки, ані природної меткости; та до ведення такого примарного таборища — конечне одно або друге. І не мав рішучости власного суду ні гадки. Хоч деколи був упертий, проте легко підлягав особистим впливам і легко давався збивати з пантелику. Тільки треба було знати, як до нього підійти. Та за таких на світі не тяжко. — найшлися. І — свої і — чужі. Знали його використовувати, та не все з добром для — табору.

Багато більше адміністраційного хисту і самовпевности як не в гадці, то в ділі та проворности у складних хвилинах виявляв заступник начальника, д-р Бухнер. Його підхід був гладкий і холодно чемний, одначе пронизливий і — урядничий; не щирий. У відповідальних справах не квапився з вирішенням; волів, що їх вирішував хто інший — як і не любив зраджувати своєї думки. Проте було щось в ньому добре на становищі члена управи: не був так легко доступний для впливів і жадний всіляких позаплічних нашептів, що барон Чапка. Тяжче було збити його на фальшивий шлях, або збагнути, куди він загинає...

Не був і д-р Билинський без особистих хиб і нераз через лад упертий та завзятий у своїх поглядах, які — не все чейже мусіли бути доладними. Та ці його хиби були людські, особисті і дуже далекі від тієї межі, за якою характерність людини стає сумнівною. Його характерність була безсумнівною у справах громадянських, а лиш за них людина перед загалом відповідає. Та щоби цієї завваги хто зле не розумів, скажу, що і в особистих справах був він характерним, бо характерність неподільна. Або є, то є у всіх справах, або її нема. Лиш, що особисті справи не грали у д-ра Билинського ніякої ролі і він, може й із шкодою для самого себе, не давав їм великої ваги і ціни. В народі здобув собі згодом довіря і любов. Досить сказати, що ніхто з народу інакше до нього не відзивався, як — „Пане Билинський"...

(Продовження буде.)

Львівський повіт у світлі статистики.

Головний Статистичний Уряд подає такі числові дані про львівський повіт на основі перечису населення з 9. грудня 1931 р.

ПРОСТІР, ЗАГАЛЬНЕ ЧИСЛО НАСЕЛЕННЯ І ВОЛОСТИ.

Простір львівського повіту 1.276 км. кв. Загальне число населення 142.800 без війська по касарнях, мужчин 69.964, жінок 72.836. Густота населення на км. кв. припадає 111,9. У повіті є три міські громади, 14 волостей, 124 сільських громад і 360 місцевостей

ПОДІЛ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВІРОІСПОВІДАННЯМ.

По містах жило 9.283 осіб, з того 4.383 мужчин. По селах проживало 133.517 осіб, з того 65.281 мужчин. За віроісповіданням проживало по містах **3.151 грекокатоликів** (33,9 проц.), 3.389 римокатоликів (36,5 проц.), 400 евангеликів (4,3 проц.), 2.324 жидів (25.0 проц.), 10 інших (0,1 проц.).

По селах жило **64.356 грекокатоликів (48,2 проц.)**, 64.041 римокатоликів (48,0 проц.), 1.920 евангеликів (1,4 проц.), 2.763 жидів (2,1 проц.), 345 інших (0,2 проц.).

МАТІРНА МОВА.

По містах як **матірну мову українську подало 1.404 осіб (15,1 проц.), руську 668 (7,2 проц.)**, себто **нашою мовою говорило 2.072 особи (22,3 проц.)**, польську мову 6.392 (68,9 проц.), німецьку мову 287 (3,1 проц.), жидівську з гебрайською 511 (5,5 проц.), іншу мову 7 (0,1 проц.).

По селах як **матірну мову українську подало 26.209 осіб (19,6 проц.), руську мову 30.114 (22,6 проц.), себто нашою мовою говорило 56.323 осіб (42,2 проц.)**, польську мову 74.320 (55,7 проц.), німецьку 1.522 (1,1 проц.), жидівську 1.058 (0,8 проц.), іншу мову 60.

ГРАМОТНІСТЬ.

По містах вміло читати і писати 6.492 осіб (88,1 проц.), тільки читати 53 (0,7 проц.), не вміло ні читати ні писати 734 особи (10 проц.).

По селах вміло читати і писати 83.837 осіб осіб (84,7 проц.), тільки читати 455 (0,5 проц.), **ні читати ні писати 14.281 осіб (14,4 проц.).**

МЕШКАНЕВІ УМОВИНИ.

Загальне число кімнат у помешканнях: по містах 4.275, по селах 47.209. Пересічне число кімнат припадало на помешкання: по містах 2, по селах 1,8. Пересічне число осіб на кімнату припадало: по містах 2,2; по селах 2,8.

Однокімнатних помешкань по містах було 796 (36,5 проц.), двокімнатних 841 (38,6 проц.), решта припадає на три- і чотирокімнатні помешкання. По селах однокімнатних помешкань було 10.858 (40,5 проц.), двокімнатних 12.615 (47 прц.), решта припадає на трикімнатні помешкання.

ДЖЕРЕЛА ПРОЖИТКУ.

З хліборобства проживало 104.889 осіб (73,5 проц.); з того по містах 1.661 (17,9 проц. міського населення), по селах 103.228 осіб (77,3 проц. сільського населення). З городництва і лісництва черпало заробітки 1.482 особи. **З промислу і ремесла** 16.638 осіб (11,6 проц.); з того по містах 3.755 (40,5 проц.), по селах 12.883 (9,6 проц.). З цього числа 16.638 черпали засоби на прожиток з ковальства 730 осіб, шлюсарства 442, цеголень 617, столярства 1.478, кравецтва 1.344, шевства 1.517, млинарства 505, тютюневого промислу 1.001 і т. д. **З торговлі й обезпечень** проживало 4.384 (3,1 проц.); з того по містах 1.599 осіб (17,2 проц. міського населення), 2.785 (2,1 проц. сільського населення). З цього числа 4.384 на торговлю товарами припадало аж 3.545 осіб. З **комунікації і транспорту** проживало 6.554 осіб (4,6 проц.); з того по містах 463 (5 проц.), по селах 6.091 (4,6 проц.). При залізницях працювало 5.099, решта 526 на пошті, при телефонах і телеграфах.

З інших джерел черпали засоби до життя 10.335 осіб (7,2 проц.), з того по містах 1.805 осіб (7,2 проц.); по селах 8.530 осіб (6,4 проц.). Сюди слід зачислити особи, які працювали: в публичній адміністрації 754, в службі безпеки 476, в церкві й віроісповідних громадах 480, у загальнім шкільництві 536, з лікування і гігієни враз зі службою 635, з домашньої прислуги 1.123, з емеритури та інвалідських рент 3.076.

ВЕЛИЧИНА СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.

На загальне число 18.468 господаств: **карловатих нижче 2 га було 6.990**, на яких проживало 27.258 осіб (3,9 на господарство); 5.690 простором від 2—5 га, на яких проживало 29.175 осіб (5,1 на господарство); 1.398 простором від 5—10 га, на яких проживало 8.024 осіб (5,7 на господарство); 149 простором 10—15 га, на яких проживало 823 особи (5,5 на господарство); 49 простором 15—50 га і 32 простором понад 50 га.

З найманої праці у хліборобстві черпало засоби до життя 16.290 осіб: з цього припадає 140 на умових працівників, 16.150 на фізичних робітників, між якими було 124 ремісників. З числа 16.290 могло працювати 8.463 осіб, решта припадає на дітей і немічних.

НЕРУХОМОСТИ І БУДИНКИ.

По містах: мешкальних нерухомостей 1.524, мешкальних будинків 1.567, з того деревляних 781 (49,8 проц.), мурованих 441 (28,1 проц.). На селі мешкальних будинків було 23.623.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Передучора спалахнула у фабриці паперу в Гановері грізна пожежа, що зовсім знищила частину інсталяцій. Згоріла більша скількість паперу. Шкоди на 300.000 мр.

— В місцевості Пуенте де Вальдерн катастрофальна буря спричинила смерть одної людини, поранила кільканацять осіб та дуже понищила засіви.

— До Таліна приїхала з візитою шведська воєнна фльота з 7 підводними човнами, кораблем-маткою для підводних човнів і авіоматкою. Частина шведської воєнної фльоти задержалася на острові Ґотлянд.

— В Івето коло Руен відбулися великі збори „Кроа де Фе" і національних вольонтаріїв при співучасти 3.000 осіб. Ніяких інцидентів не було.

— В понеділок абісинський цісар Гейля Селяс виголосить в абісинськім парляменті довшу промову про внутрішню і закордонну політику.

Виборча ординація до сойму.

РОЗДІЛ XV.

Оголошення висліду виборів. — Арт. 75: (1) Генеральний виборчий комісар оголошує дванацятого дня по голосуванні в урядовій газеті вислід виборів до сойму. — (2) Це оголошення має містити імена, прізвища, вік, заняття і місце замешкання вибраних послів та вказувати число і назву тої виборчої округи, в якій признано їм мандат.

РОЗДІЛ XVI.

Удостовірюючі грамоти. — Арт. 77: (1) Генеральний виборчий комісар не пізніше як першого дня по проголошенні висліду виборів до сойму, пересилає кожному вибраному послові удостовірюючу грамоту. — (2) Удостовірююча грамота подає імя, прізвище, вік, заняття та місце замешкання посла як також число і назву виборчої округи, в якій його вибрано.

РОЗДІЛ XVII.

Як і хто вносить виборчий протест? — Арт. 78: (1) Кожний горожанин ,що має право вибирання до сойму, може протягом 7 днів по проголошенні висліду виборів внести до Найвищого Суду протест проти виборів в окрузі, до якої належить. — (2) Протест вноситься на письмі або устно до протоколу на руки предсідника окружної виборчої комісії. — (3) Внесення протесту не позбавляє посла, який одержав удостовірюючу грамоту права виконувати свій мандат.

Спротиви проти внесених виборчих протестів. — Арт. 79: (1) Про внесення протесту предсідник властивої окружної комісії оголосить у воєвідській урядовій газеті, визначуючи семиденний речинець до вношення спротиву. — (2) Перед упливом цього речинця вільно кожному горожанинові, управненому до вибирання, переглядати протести в льокалі комісії, робити з них відписи і вносити спротиви. — (3) По упливі цього речинця протести разом зі спротивами пересилається Найвищому Судові, а відписи бюрові сойму.

Найвищий Суд вирішує виборчі протести і спротиви. — Арт. 80: (1) Найвищий Суд розглядає виборчі справи як пильні на явному засіданні при участи прокуратора й осіб, які внесли протест або спротиви, коли вони є на розправі. (2) Коли протест або спротив внесло кілька осіб право участи в розправі прислуговує повновласникам або особам, підписаним на першому місці. — (3) Про речинець розправи оголосить Найвищий Суд при помочі воканди, вивішеної в льокалі суду не взиваючи нікого на розправу.

Уневажнення виборів. — Арт. 81: (2) Найвищий Суд наслідком протесту уневажнить вибори в окрузі або уневажнить голосування в поодинокому обводі; а) коли буде ствердженe, що при виборах поповнювано проступки проти голосування в публичних справах; б) коли вибори переведено незгідно з постановами закону; — (2) Уневажнення виборів в окрузі або голосування в поодиноких обводах може наступити тільки в тому випадку, коли поповнені проступки й ухили могли вплинути на вислід виборів у цілій окрузі. — (3) Крім цього Найвищий Суд може: а) уневажнити вибір посла; б) спростувати на основі вислідів голосування в окрузі, ухвалу окружної виборчої комісії про признання мандату кандидатам на послів.

Заввага: Карні постанови в справі фальшування висліду виборів подам окремо.

Арт. 82: (1) Уневажнюючи вибори Найвищий Суд вкаже у рішенні речинець, від якого треба розпочати нове виборче поступовання. — (2) Коли Найвищий Суд інакше не зарядить, переведуть виборчі комісії поновні вибори на основі тих самих списків виборців і устійненої вже листи кандидатів у дотеперішньому по можливости складі своїх членів.

Розписання поновних виборів. — Арт. 83: (1) Нові вибори розпише міністер внутрішніх справ до 30-ти днів від хвилини вироку Найвищого Суду і оголосить у Вістнику Законів про день голосування.

Важке положення італійців в Африці.

До Італії прибули перші транспорти італійських недужих вояків з Еритреї і Сомалі у східній Африці. Між італійським громадянством поширюються інформації, які привезли ті вояки про умовини, серед яких находяться італійські війська на африканській землі.

Кліматичні умовини є дуже важкі і треба довшого часу, щоби вояки до них привикли. Европейські однострої на терені Африки вояки швидко покинули, вони взагалі не носять блюз, тільки короткі штани й легку обуву. Армія потребує багато лікарів і ліків, тому анґажує лікарів добровольців до служби в Африці, платячи їм великі пенсії. Контракти підписують на два роки.

Багато вояків не може видержати африканського підсоння та недостачі води до пиття й занепадає на ріжні недуги. Армія зуживає щодень велику скількість засобів до відсвіжування та прохолоди. Праці над будовою водотягів і доріг у Еритреї і Сомалі ведуться на великі розміри.

РОЗДІЛ XVIII.

Постанови, що відносяться до публічних службовиків і війська. — Арт. 84: (1) Державні службовики, судді і прокуратори та самоуправні працівники, вибрані послами, одержують на основі самого закону безплатну відпустку на час виконування посольського мандату; на випадок виконування мандату за час щонайменше 10-ти літ у слідуючих по собі каденціях законодатних установ будуть перенесені в стан спочинку, коли приймуть мандат до нововибраного сойму. — (2) Отсі постанови не відносяться до міністрів, державних підсекретарів і професорів високих шкіл.

Арт. 85: (1) Жовніри, що повнять активну військову службу, не можуть бути в ніякому характері покликувані до виборчих комісій. — (2) Заводові жовніри, вибрані послами, будуть перенесені в нечинний стан, на час виконування посольського мандату; на випадок виконування мандату за час щонайменше 10-ти літ у слідуючих по собі каденціях будуть перенесені у стан спочинку, коли приймуть мандат до нововибраного сойму.

РОЗДІЛ XIX.

Вигаснення і втрата мандату. — Арт. 86: (1) Вигаснення мандату наступає на випадок смерти посла або зречення мандату. — (2) Втрата мандату наступає на основі самого закону у випадках: а) кандидування на посла більше як в одній виборчій окрузі; б) неприсутности посла на 15-ти слідуючих по черзі засіданнях сойму без оправданої причини; в) відмови зложення приречення або зложення його зі застереженням; д) прийняття сенаторського мандату; г) прийняття платної державної служби з винятком становища міністра і державного підсекретаря або професора високої школи; г) обняття становища державного службовика, коли покликання на це становище слідувало не на основі вибору або внеску органів територіяльної або господарської самоуправи; е) утрата права бути вибраним. — (3) Посол засуджений неправосильним судовим вироком на утрату публічних прав або на кару видалення з війська чи воєнної маринарки або зі старшинського корпусу не може виконувати мандату аж до правосильного вирішення справи. — (4) Про вигаснення або втрату мандату маршал сойму подає соймові до відома на найближчому засіданні.

Доповняючі вибори. — Арт. 87: (1) Коли наслідком вигаснення або утрати посольського мандату оба мандати в даній окрузі є не обсаджені відбудуться в тій окрузі нові вибори. — (2) Доповняючі вибори в округах, в яких є обсаджений тільки один мандат, відбудуться в тому випадку, коли би склад сойму зменшився більше ніж на 1/10. — (3) Постанови арт. 74 пристосовується і до поновних і до доповняючих виборів.

Арт. 88: (1) Поновні чи доповняючі вибори не будуть розписані в останніх 8 місяцях перед упливом каденції, коли на той час не припадає звичайна сесія, а в ніякому випадку — в останньому кварталі каденції.

(Кінець буде.)

Володимир Целевич.

Події на Волині і Поліссі.

Сенатор д-р Іван Макух виголосив на засіданні сенату 4. ц. м. в часі дискусії над новою виборчою ординацією промову, в якій вказав, що все вістря виборчого закону спрямоване проти українського народу. Він позбавляє українське населення можливости свобідного вирішування, хто має його заступати в законодатних палатах, а зате введе сюди людей, яких український нарід не може визнати своїм представництвом. Він створить ману польсько-української співпраці.

„Дотеперішня практика правління на Волині — говорив сен. Макух — створила там вже таку ману. Але з кожним днем стає очевидним, що ця мана недасться вдержати на довшу мету. Життя заперечує тій мані.

—o—

З сокільського життя в Чехословаччині.

Найкращою організацією, яку мають чехословаки, є їхнє сокільство. Тому уладження сокільських здвигів має тут дуже урочистий характер. Сокільський здвиг є загально-національним святом, на якому робиться підсумки досягнень фізичного й морального виховання та зросту власних сил.

З нагоди 50-ліття сокільської округи Яна Жіжки відбувся здвиг 7 сокільських округ Празького краю в Таборі, в якому взяло участь ок. 10 тисяч соколів та сокілок; були також делегації сокільства інших славянських народів. Відбувся цей здвиг під гаслами: „Правдою Гусовою, — Силою Жіжковою, — Шляхом Тиршовим". Головні здвигові дні були 5—7. липня.

Українське сокільство за кордоном було заступлене на тому здвизі 16-тичленною делегацією (9 побратимів і 7 посестер) в однострoях з прапором. Як звичайно буває при більших сокільських манифестаціях, в перший день 5. липня, відбувались вправи сокільства на розлогому майдані, на другий день похід з ріжними імпрезами, а на третій докінчення пливацьких і весларських змагань на Йордані, вправи сокільської кінноти й на закінчення вправи війська.

На цей раз участь українців у здвизі можна було пізнати по жовто-блакитному прапорі на сокільському майдані, рівнож сині сорочки українських сокільських однострoїв відрізнювались на здебільша біло-червоному тлі.

У поході містом Яна Жіжки 6. липня, українців, що йшли з сокільськими гістьми, зустрічали бурхливими оплесками та засипали квітами. Особливо звертали на себе увагу наші сокілки в українських мальовничих народніх одягах. Представники Союзу Українського Сокільства були запрошені на урочисті імпрези. На обіді 6. липня староста Союзу інж. П. Цісар виголосив промову, в якій згадав, що ще з 15. століття, з часів Яна Жіжки, установилась традиція плекання чесько-українських взаємин. Жіжкові вояки замандрували аж на Запоріжську Січ, де спільно з українськими козаками боролись проти азійських навал на українську землю, а в останні часи вже більше 40 років ті взаємини скріплюються на реальному ґрунті сокільської діяльности. Відповіддю на це були бурхливі оплески присутніх, між якими були староста Чехословацької Сокільської Громади (ЧОС) д-р Ст. Буковський, урядуючий заступник старости Союзу Сокільства королівства Югославії Е. Гангль (старостою там молодий король) та багато інших високих достойників.

На місці, де Жіжка отаборювався — в Козьому Городку і де тепер була відслонена пропамятна дошка з промовами міністра д-ра Е. Бенеша й през. д-ра І. Козака, староста Союзу інж. П. Цісар був представлений п. міністрові, його дружині та іншим достойникам.

Взагалі-ж у Таборі українці зустріли щиру братерську гостинність та бажання зміцнити те, що започатковано у взаєминах між обома народами близько 500 літ тому.

•

30. червня ц. р. святкувала своє 50-ліття також і східно-чеська сокільська округа Піппіхова в Чеській Тршебові уладженням окружного сокільського здвигу, в якому взяло участь 15 членів українського сокільського гнізда в Пардубицях і в українських сокільських однострoях під проводом старости гнізда інж. В. Мордвинова. З них 8 побратимів успішно вправляло спільно з чеськими соколами. Члени того гнізда здебільша вже старші люди, бувші вояки Української Армії. Як у Таборі так і в Чеській Тршебові українські соколи тішились загальною симпатією чеського громадянства та бурхливими оваціями в час походу.

В. Про—

—o—

Канц. Шушніґ тяжко ранений.

Засідання ради міністрів.

ВІДЕНЬ, 13. 7. ПАТ. Канц. Шушніґ з родиною впав жертвою самоходової катастрофи коло Обельсберг недалеко Лінцу. Канцлер від потовчення дістав нервове потрясення, дружина канцлера померла від тяжких ран, син канцлера, урядовець, який їхав з канцлером і шофер тяжко ранені. Самохід з невідомих причин наїхав на дерево. Здогадуються, що шофер нагло занедужав і випустив керму самоходу з рук.

На вістку про самоходову катастрофу нині пополудні скликано раду міністрів на засідання.

—o—

МІН. ГЕС ЗАНЕДУЖАВ.

ПАРИЖ, 13. 7. ПАТ. Авас повідомляє: у Берліні кружляють тривожні поголоски про лихий стан здоровля мін. Рудольфа Геса, який тепер є в санаторії. Пригадують, що мін. Гес підчас війни був ранений в легені.

ХВАЛЬНІЙ УСТАНОВІ „БУДУЧНІСТЬ"
в Тернополі,

складає Старшина Сокола-Батька щиру подяку за чергову щедру пожертву 400.— зол. на викупно „Українського Городу" у Львові. Цим своїм вчинком виказала Хвальна Установа, що працюючи над розвитком українського промислу, не забуває за культурні потреби нашого народу. — Під теперішну хвилю, коли Сокіл-Батько заскочений потребою наглого викуплення останніх 6 паїв (3600 сяжнів), кожна грошева жертва є великою помочею в реалізації остаточного викупна „Українського Городу" у Львові. Тому при цій нагоді звертаємося зі закликом до інших наших установ та всіх українських громадян зі свого боку поспішити з датками на викупно „Українського Городу" у Львові.

Старшина Сокола-Батька.

З дороги життя.

НЕПЕВНА ПЕВНІСТЬ.

Серед невеличкої громади більше або менше непевних меншинних послів у пок. погаслому соймі був один певний. Ще й до того Петро.

Коли його назначили послом з волі волинського народу, прикликав його до себе один пан і сказав: *Tu es Petrus et per te... Volhyniam revertendam spero!* Петро Певний вклонився і почув себе певним у цілому того слова значінні.

Зібрав товариство, створив клюб і назвав його Волинсько-українське Обєднання. Був це найбільше музикальний, найкраще загармонізований і найточніше зіграний ансамбль. Скрипник грав на скрипочці, Тележинський на цимбалах, Маслов на контрабасі, а сам Певний дув у дудку і держав батуту.

Бувало цілі вечорі в соймовім готелі грали регіональні твори, а улюбленою їх пісенею було: „Ой, чиїж це воли по горі ходили" в гармонізації Тележинського, якого твори вийшли друком при допомозі міністерства освіти.

В соймі не грали вони ніколи; часом виступав зі сольовою продукцією лиш Певний.

Весь ансамбль Певного для більшої певности мешкав постійно у Варшаві, а зносини з волинською землею і з волинським громадянством удержував за посередництвом свого диригента, що жив у Луцьку та нераз бував у своїй власній хаті. Коли інші товариші вперто і консеквентно мовчали, так у соймі як і поза соймом, один Певний впевнював усіх, що він є справді представником волинського населення, що його в 1930 році вибрало послом. Певний був у тому певний, хоч населення цієї певности не мало й не має...

З роками певність п. Певного захиталася, а то й стала розвиватись.

Тому для скріплення на дусі і розвіяння непевности явилася делеґація волинських не так комбатантів, як комбінаторів з Петром Певним на чолі у голови Ради міністрів і заявила коротко, як колись „Коло Польске" Габсбурґові: При тобі стоїмо й стояти хочемо!

А що на Волині мали місце якісь тривожні події, то їх доконують людці, що „прибувають на Волинь відкиндє".

(Ба, чи не з Беневи?...)

Що сказав голова Ради Міністрів делеґації, про це хроніка мовчить.

Одно лише відоме, що після повороту Певного до Луцька поставлено перед його мешканням варту.

От так собі для певности...

Тепер Петро Певний може бути певний...

Тиберій Горобець.

НОВИНКИ

— **Важне для Всечеснішого Духовенства.** Довідуємося, що Управа Живця „Підлюте" дає в цьому сезоні для Всечеснішого Духовенства 40 прц. знижки від цін купелів в Підлютім.

— **Відвідини заокеанського земляка в нашій Редакції.** В суботу, 13. липня ц. р. відвідав нашу Редакцію рідкий гість, а саме п. Никола Кіптик, український підприємець у місті Дітройт (Зелинені Держави Північної Америки). П. Н. Кіптик родом із села Футори, любачівського повіту. До Америки виїхав перед 27-ми роками ще малим хлопцем. Там покінчив школу і там здобув поважне суспільно-громадянське становище. Бо п. Кіптик є не тільки підприємцем і купцем, але й живою та рухливою громадською індивідуальністю. В Дітройт стоїть він на чолі Українського Політичного Клюбу, що гуртує біля себе багато українців. З п. Кіптиком перебули ми кілька приємних хвилин на інформативній розмові. Він інтересувався особливо теперішнім нашим господарським і політичним положенням, нашими змаганнями і працею. Всі потрібні інформації ми йому дали і довідалися від нього багато цікавих подробиць про українське життя в Америці.

— **Театральна справа у Львові.** Минулого четверга підписано в приявї през. міста Львова Дрояновського контракт між управою міста і державцем міських театрів дир. Горжицою. На основі цього контракту державу театру продовжено на дальші три роки, при чому дотеперішній адміністраційний директор театру п. Шарський відходить зі Львова. Новий театральний сезон розпочинається 1. жовтня. Зачувати, що багато артистів львівського театру переноситься до інших театрів у Польщі, а на їх місце прийдуть нові артисти. М. і. переноситься з Варшави до Львова знаменитий артист Ярач.

— **Занехали збіжеву інтервенцію.** Згідно з рішенням економічного комітету міністрів державні промислово-збіжеві заведення в Польщі занехали цього року інтервенцію на збіжевих ринках і не будуть скуповувати ані продавати збіжа в дотеперішньому обсязі. Дотеперішню інтервенційну акцію з метою вдержати ціни зерна на відповідному рівні в краю і за границею має заступити ініціятива збіжевого купецтва і рільничих кооперативних організацій.

— **До Берези.** Ще 29. червня ц. р. вивезли з Яворова до концентраційного табору в Картуській Березі Мирона Кулинича, абсольвента ґімназії й торговельної школи.

— **Українська Порадня для вибору звання у Львові** з причини вакацій **зачинена** від 15-го липня до 15-го серпня ц. р.

— **За зневагу марш. Пілсудського** засуджено на 5 днів арешту б. редактора „Ґазети Ґостинської", Адама Круляка, тепер редактора „Новоі Газети".

— **На могилі Лесі Українки.** Київський совіт рішив побудувати памятник на могилі української письменниці Лесі Українки на Байковому цвинтарі в Київі.

— **Краєва хроніка.** В корчах біля громади Гряда пов. Львів знайшли Катерину Масляк з Дублян, яку хтось застрілив з револьвера. — Справою занялася поліція. — В Цішках пов. Самбір полевий Андрій Машталір застрілив Михайла Долгана, відбираючи йому вкрадену конюшину.

— **Стежні листи за лікарем.** У Варшаві велику сензацію викликало розписання стежних листів за одним лікарем ґінекольоґом, якого судова влада тягне до відповідальности за несамовиті провини. Користаючи з того, що до нього зголошувалися за порадою молоді жінки, він допускався на них сексуальних злочинів. Аж одна з його жертв повідомила про все слідчу владу, наслідком чого лікар утік з Варшави.

— **Большевики перебудовують Москву.** Рада народніх комісарів оголосила декрет про соціялістичну перебудову Москви. Місто перебудують цілковито, так що воно зовсім стратить свій історичний вигляд. Плян перебудови передбачує знесення цілих вулиць, а на їх місці стануть площі. Будуть теж поведені зовсім нові вулиці. Автори пляну кажуть, що після перебудови Москва буде „найкращим містом на світі". Багато історичних будинків і памяток щезне з лиця землі. Як ставляться большевики до історичних памяток і минувшини російського народу, свідчать факт, що славну Червону Площу розширять більше ніж удвоє і то коштом сусідних будинків Кремлю.

— **Мізерія французького шкільництва.** У Франції є 26 початкових шкіл, що мають тільки по одному ученикові, 50 по два, 100 по три і 139 по чотири ученики. Дивне це явище є наслідком спадку числа дітей у Франції а також і це, що населення малих, бідних сіл стягається до великих міст або їх сусідстві, глядаючи кращих зарібків. Удержання тих 315 шкіл, до яких ходить найбільше по 4 ученики, коштує французький скарб 3.780.000 франків річно. Значить, французький скарб платить за науку читання і писання кожного ученика тих шкіл по 3.850 франків річно, отже нераз більше, ніж заробляють річно батьки тих дітей.

— **Румунський епископ в Америці.** До Ню Йорку приїхав перший румунський православний епископ, Полікарп Моруска. Він має обняти юрисдикцію над еміґрантами з Румунії в цілій Америці, отже у Зл. Державах, Канаді та Південній Америці, і нараховує 60 своїх церков. Можливе, що він схоче посягнути й по українців, які походять з Буковини та Бесарабії. В Канаді є українські православні церкви, побудовані й удержувані буковинськими українцями. Новий епископ осяде в Клівленді.

— **Траґічна пригода летунів.** Над військовим летовищем в Татой біля Атен два старшини виконували акробатичні вправи з літаком. На висоті 500 метрів пільот летів стрімголов наділ і не зміг уже привернути апарат до нормальної позиції. Пор. обсерватор рішив рятуватись і скочив з висоти 50 м. Одначе з причини замалої віддалі від землі легкопад уже не отворився й обсерватор упав на землю, ломлячи собі хребет. Його перевезли до шпиталю, де він умер. Зате поручник пільот упав разом з літаком на дах і повис на ратунковому поясі головою наділ. З тої позиції визволили його жандарми, що надбігли з допомогою. Літак розбився.

— **Замерз підчас спеки.** Робітник Франц Гамар у мадярському місті Бая положився підчас недавної спеки в пивниці з ледом і там заснув. На другий день знайшли його неживого. Підчас сну він замерз, хоч на дворі була велика спека.

— **Лінивство життєвим еліксіром.** Як повідомляють з Канади, в Монтріль живе якась Тимотеа Мальойн, що святкувала на днях свої 152 уродини. Коли журналісти спитали її, як треба жити, щоб осягнути такий високий вік, вона відповіла на превелике здивування: „Ціле моє життя я нічого не робила. Моєю девізою було лінивство".

— **Найбільший тунель на світі.** Японський уряд рішив вибудувати тунель, що лучитиме попід морем Японію з Кореєю. Тунель буде довгий на 150 км. і коштуватиме 1.500 міліонів єнів. Будова потреває 10 років. Буде це найбільший тунель на світі, коли зважити, що найдовший тепер тунель в Европі, тунель сімпльонський в Альпах має 20 км. За ним іде тунель Ст. Ґотгарда з довжиною 15 км. і тунель Монт-Сні 12 км. Отже сімпльонський тунель є сім разів коротший від того, що лучитиме Корею з Японією.

— **Вважає себе за бога.** Серед нюйоркських муринів проживає людина, яку вони називають „божим отцем", а він сам вважає себе за бога. Психіятри стверджують, що 75 прц. його визнавців це умово неосудні люди. Та всетаки загал рахується з його впливами. На 1-го травня він їхав автом в комуністичній демонстрації і мав численну товпу з собою. Тепер він пішов один крок дальше і придумав плян наладнання важких відносин на світі. Він каже, що буде видавати закони через міських радних, конґресових послів і сенаторів. Такcамо хоче перемінити цілий світ, хочби навіть і не був присутний на світі тілом. Свою неясно уложену програму реформи світа проголосив він на зібранні муринів у Ню Йорку при участи півтретя тисячки осіб.

— **Не можна вживати прапора замісць хусточки до носа.** Микита Ярощук, робітник родом з Росії, що приїхав до Ню Йорку на роботу з Монтисельо, дістав 10 днів арешту за те, що вживав американського прапора за хусточку до носа. Це запримітили його знайомі і дали знати поліцаєві. Ярощук станув перед поліційним суддею і дістав кару за неґідну поведінку.

— **Самохід віхав на процесію.** В місцевості Ємніцах на Моравії вїхав вантажний самохід на процесію, що вертала зі свята в честь Гуса і виступила нагло на закруті дороги. Самохід захопив поверх сорок осіб і звалив їх з ніг. Три з них, між ними одну студентку покалічило так тяжко, що вони незабаром померли. Обурена юрба кинулася на шофера і почала його бити, так що поліція ледви його оборонила.

З кіна.

КІНО КОПЕРНИК: „СЕРЦЕ ІНДІЯНКИ".

Велика американська артистка Сільвія Сідней має щастя — завдяки свому характерному лиці — до екзотичних типів. Колись була вона 100-відсотковою японкою у ролі Батерфляй; в найновішому фільмі вона в неменше переконливий і зворушливий спосіб віддає тип червоношкірої індіянки, яка несподівано стає дружиною молодого багатія з нюйоркського гайглайф'у. Очевидно жениться він не з любови, а тільки для капрису, чи радше: щоби в той спосіб пімстититься на своїй рідні, яка спричинила смерть його колишньої нареченої. Кінчиться все якнайкраще, дарма, що у фільмі є два трупи, один ранений, найправдивіші червоношкірі з прикрасою з пер а ля Карль Май на головї і т. ін. Побіч такої акторки, якою є Сільвія Сідней, блїднуть всі другі. Тим вище треба оцінювати гру Жена Раймонд'а у головній мужеській ролі, в якій він весь час стояв цілком на висоті своєї партнерки. Фільма має низку сильних і драматичних моментів; шкода тільки, що в двох-трьох „найважніших" місцях бракує кількох картин.

КІНО АПОЛЬО: „ЦІСАРЕВА І Я"

З усіх фільм з Ліліяною Гарвей цей останній — один із найкращих. Сюжет використовує — подібно як в памятній фільмі „Конгрес танцює" — історичне середовище: двір Наполеона ІІІ-го, згл. його дружини. Але коли в „Конгресі" головну увагу звернув режисер на масові сцени — тут їх нема зовсім; ціла акція ведена в стилю „камернім", розділена поміж дієві особи. Маємо в цій фільмі кілька кіпітальних типів, як прим. вічно занятого молодого композитора, який ізза браку часу тратить наречену, але зате осягає свої мрії: заступити самого Офенбаха у представленню; військового лікаря, маршалка двору і т. д. Ліліяна Гарвей цим разом у ролі придворної фризієрки. Вона чарівна як все, а завдяки сценарієви має змогу не тільки показати в коротесенькій сценці всі свої прикмети колишньої (справжньої!) балетниці, але й свої великі мімічні здібности. Її партнером є Чарльс Боає в ролі князя, який находить підчас полювання дамську підвязку і шукаючи за її властителькою розбивається при упадку з коня. Очевидно не на смерть — бо тоді не було б геппі енд'у, якого вся публика має хиба право вимагати — від двох таких симпатичних героїв як Гарвей і Боає! Фільма — одна з найлучших в останньому році.

—o—

СПОРТ.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

В неділю 14-го липня ц. р. в год. 3·30 пополудні відбудуться змагання в копаному мячі за мистецтво окружної Ліги між **Україною** і **Погонею І. Б.** на грищі Чорних при вул. Стрийській.

В год. 1·30 попередять змагання молодших дружин.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Нечинний.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 14. VII. год. 8 веч. „Авантюра в раю".

Понеділок, 15. VII. год. 8 веч. „Авантюра в раю".

Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги", „Страшна ніч у Зоо".

АПОЛЬО: „І. Ф І. не відзивається".

АТЛЯНТИК: „Володар міліонів".

ВАНДА: „Распутін" і „Плятинова білявка".

ГРАЖИНА: „Гра змислів".

КАСІНО: „Щастя на вулиці" і „Великий Грач".

КОЛІСЕЙ: „Каріока", „Антек Поліцмайстер".

КОПЕРНИК: „Серце індіянки".

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Натана Бекера" і „Колишня і теперішня Москва".

МІРАЖ: „Імітація життя".

МУЗА: „Пан без помешкання".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: Королівський двійнак".

ПАН: „Не хочу знати хто ти".

РАЙ: „Дама з Музею Руж".

СВІТ: Похорони марш. Пілсудського.

СОНЦЕ: „Секрет жінки" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Кохання Фрайлайн Доктор" і ревія: „Джерело сміху".

УТІХА: „Жінка з реєстру" і ревія.

ХИМЕРА: „Про що мріють дівчата".

Закордонне радіо.

Неділя, 14. липня 1935.

Відень (506,8) 11·45 Симф. концерт, 21·00 Опера, 24·00 Танкова музика, **Прага** (470,2) 7·00 Концерт, 9·00 Пісні, 18·00 Весела авдиція, **Париж** (1648) 22·30 Танк. музика, **Білгород** (437,3) 20·00 Квінтет, **Берлін** (35,7) 11·30 Фо т., **Кенігсвустергавзен** (1571) 12·00 Музична всячина, **Лейпціг** (382,2) 20·40 Музичний вечір, **Будапешт** (550,5) 20·00 Опера, 22·35 Джезова музика, **Рим** (420,8) 20·00 Національні танки.

Понеділок, 15. липня 1935.

Відень (506,8) 17·25 Концерт, солістів 22·30 Музичні жарти, **Прага** (470,2) 18·25 Нові пісні, **Париж** (1648) 16·25 20·45 Концерт, **Берлін** (356,7) 14·15 Оперткові мельодії, 22·30 Камер. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18·00 Танкові ритми, 19·00 Веселі мельодії, 20·10 Танці і серенади, **Букарешт** (364,5) 17·00 Легка музика, **Будапешт** (550,5) 20·00 Нові мадярські оперетки, **Міляно** (221,1) 20·40 Симф концерт, **Рим** (420,8) 20·40 Оперетка.

Львівське радіо.

Неділя, 14. липня 1935.

8·30 Ранішня авдиція. 10·00 Свято польських скавтів. 11·57 Сигнал часу. 12·03 В країні лісів і озер. 12·20 Симфонічний поранок. 13·00 Фрагменти з „Весілля Фігара". 13·20 Шкотська симфонія. 14·00 Концерт побажань. 15·00 Лісна скрипька. 15·10 Пісні. 15·22 Огляд хліборобських ринків. 15·35, 18·20, 19·25, 23·05 Грамофонові плити. 15·45 Ветеринарійні поради. 16·00 Фортепян. 16·25 Хор Юранда. 16·55 Знаєш, хто є великим? 17·00 Концерт для літниськ і живців. 18·00, 21·00 Трансмісія зі Спали. 18·30 Ціла Польща співає. 18·45 Над Ольжею. 19·00 Програма на черговий день. 19·10 Рекламовий концерт. 19·30 Праця автора. 20·00 Рік 1919 у праці Й. Пілсудського 20·10 Трансмісія з Варшави. 20·45 Вибрані думки. Й. Пілсудського. 20·55 Вечірний денник. 21·45 Весела львівська хвилина 22·15 Спортові вісти. 22·35 марш. 23·00 Комунікати.

Понеділок, 15. липня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольогічні вісти, 12·05 Полудн. денник, 12·15 Для наших літнищ і живців, 13·00 Хвилина для жінок, 13·05 Концерт солістів, 15·15 Біржа, 15·25 Експорт, 15·30 Гр. пл., 15·45 Фрагмент бігу скавтів, 16·00 Авдиція для дітей, 16·15 Мала орх., 16·50 Мандрівка Іванни, 17·00 Арії і пісні, 17·15 Музичні мініятури, 17·40 Смичкове тріо, 18·00 Від лучина до лямпи Боля — відчит, 18·15 Ціла Польща співає, 18·30 Гутірка, 18·40 Суспільна хвилина. 18·45 Спів — Й. Шмідт, 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Рекламовий концерт. 19·30 Авдиція для вовків, 19·50 Що читати? 20·00 Пінськ — столиця Полісся, 20·45 Вечірний денник, 20·55 Картини з життя колишньої і теперішньої Польщі, 21·00 Концерт, 22·00 Спортові вісти, 22·10 Твори Легара, 23·00 Комунікати.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·27 зол.

Нім. марка 1·76—1·82, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 99·00—101, чеські корони 21·80—22·00, рум. леви 30·00—32·00, ліри 42·00—43·00.

Золото: Доляри 9·03—9·10, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·25—36·80, Рублі 4·60—4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·00—44·00, 5 проц. дол. Б. Г. 51·00—53·00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43·00—44·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46·00—48·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—55·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 52·50—54·00, Інвестиційна 104·00—107·50, Будівельна 42·00—44·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 13. липня ц. р. кооператива платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла дес.	2·30 зол.
1 кг. масла експорт.	2·30 „
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·65 „
1 к. яєць	2·70—2·75 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло зништкова, на молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 13. VII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	0·90 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·80 „
Пантарки	„ „	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.